

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum VI. Cùm olim.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

hara malè concordat cum p[re]lterio, id est, laicalis conversatio cum Clerici ministerio, & quia uxorio vinculo alligatus, minùs aptus est ad serviendum Ecclesiæ, atque per tales rerum Ecclesiasticarum substantia perire solet, serió mandat Episcopo, ut dictos Clericos beneficijs suis privet, præterquam si ipsemet talibus scienter contulit beneficia, tunc enim non per ipsum collatorem, sed per Superiorem ejus privari debent.

SUMMARIUM.

1. *Textus hujus capituli intelligi debet de Clericis in minoribus.*
2. *Non est consultum, ut his talibus Clericis liberos & nepotes habentibus Ecclesiastica administrationes conferantur.*
3. *Neque potest quoad hos, ut administrationes, aut beneficia Ecclesiastica illis conferantur, Episcopus dispensare.*
4. *Neque tamen ille ipse Episcopus, si beneficium huic tali contulit, amovere eum potest.*

Textus hujus cap. intelligi debet de Clericis in Minoribus, qui, licet uxorem Virginem ducant, & conjugio utentes, Ecclesiæ servire velint, tamen Ecclesiastica beneficia & administrationes retinere non possunt, sicuti dictum fuit in c. 1. hoc tit. Multò minùs eisdem conferri possunt beneficia Ecclesiastica, aut pensiones Clericales, ut mox dicam, nam uti docetur in c. unico hoc tit. in 6. Clericus conjugatus, exceptis casibus insibi expressis, habetur ut Laicus; Laicus autem non est capax beneficiorum Ecclesiasticorum, & consequenter nec pensionum Clericalium secundum Stylum Curie Romanæ, de qua testatur *Novar. lib. 1. consilio, de ijs, qui. edit. 2.* qui incapax est beneficij Ecclesiastici, etiam incapax pensionis Clericalis, seu titulo Clericali collatæ, censetur.

Notandum primò. Non est consultum, ut Clericis habentibus liberos aut nepotes, Ecclesiasticæ administrationes conferantur,

quia periculum est, ne ea, quæ Ecclesiæ sunt, consanguineis suis largiantur. *Argumento o. hujus & cap. de Syracusana 13. dist. 28.*

Notandum secundò. Episcopus non potest dispensare cum Clerico Conjugato, quamvis unicam Virginem duxerit, & Ecclesiæ habitum, ac tonsuram ferens, servire velit, ut Ecclesiasticum beneficium obtineat. Ita docet *Abb. in o. Joannes n. 7. hoc tit. Sylv. V. beneficium 3. n. 8. Sanchez. lib. 7. de matrimonio dist. 42. n. 18. contra Innoc. hic n. 2. Imolam n. 5.* Sumitur ex hoc cap. nam aliàs, si sciens Episcopus contulisset tali Clerico beneficium, cum eotacità seu ipso facto dispensasset, ac propterea collatio fuisset firma, quod tamen repugnat textui nostro. Probatur etiam potest, quia Episcopus contra Sacrorum Canonum statuta dispensare non potest, nisi ei concessum sit, sicuti docui *lib. 1. tract. 4. c. 22. n. 4.* atque secundum SS. Canones Clerici Conjugati in ordine ad res Ecclesiasticas censentur ut Laici, sicuti supra monui c. precedenti hoc tit.

Notandum tertio. Si Episcopus Clerico, secundum Jura Canonica inhabili, v. g. conjugato, irregulari, aut criminoso, beneficium Ecclesiasticum contulit, non ipsemet eum amovere debet, sed à Superiore, videlicet Metropolitanano, aut Papà amovendus est, sicuti etiam habetur in *C. veniens 11. de filijs presbyterorum*, quia si recedere nolit provisus, tunc Episcopus eum Superiorem denunciare poterit, videlicet Papæ, licet eum accusare non permittatur, qui quem semel aliquis approbavit, illum accusando deinde reprobare non potest, secundum *Innoc. hic n. 2. argumento l. si uxor 13. §. vult, ff. ad legem Juliam de adulterijs.*

CAPITULUM VI.

Cùm olim.

PARAPHRASIS.

Cùm Angloniensis Ecclesiæ Canonici cantorem in Episcopum elegerint, Inno-

D 3

cen-

centius III, mandavit Archiepiscopo Archontino, si electionem canonicam, & personam idoneam instituto examine, comperisset, ut electum auctoritate Apostolica confirmaret, Archiepiscopus rescripsit Papæ, formam electionis Canonicam & personam dignam esse repletam, id solum dubitationis hæere, quod ex parte Græco, qui in minoribus adhuc constitutus uxorem duxerät, in sacerdotio genitus esset. Respondet Innocentius hic, Orientales votum continentia non suscipere, quia in minoribus Ordinibus constituti matrimonium contrahunt, & post susceptum Sacerdotium matrimonio utuntur: mandare proinde, cantorem electum, si aliud canonicum impedimentum non obstat, nec Ecclesiæ Archontinæ consuetudo repugnet, ut ejusmodi Græci inter Latinos converterentur, confirmandum, & confirmandum esse.

SUMMARIUM.

1. Continentia Clericorum in sacris ex proprio eorum voto oritur.
 2. Uti conjugio ante Sacerdotium contracto, permissum quidem fuit Sacerdotibus Græcis, non tamen uxores ducere Sacerdotij tempore.
 3. Potest per consuetudinem, vel etiam statum introduci, ut ad Prælaturam aliquam Ecclesiasticam, inhabilis aliquis sit, qui de Jure communi ab eo non excluditur.
- N**otandum primò: Continentia Clericorum in Sacris oritur ex proprio eorum voto & obligatione voluntaria, sicuti docui lib. 5. tract. 9. c. 11. n. 1.
2. Notandum secundò: Orientalibus Sacerdotibus nunquam est permissum, ut uxores ducerent, sed hoc tantum contra antiquos Canones, & Occidentalis Ecclesiæ observationem indultum est Græcis, ut si seu ante clericatum, seu dum in Ordinibus non Sacris constituti fuerunt, matrimonium primum cum Virgine contraxerunt, ad Or-

dines sacros, ipsum quoque Sacerdotium, non exacto continentia voto, admitterentur. Vide, quæ docui cit. C. 11. n. 5. & 9.

Notandum tertio: per consuetudinem, (& similiter per statutum) introducti potest, ut aliqua natiuitatis origo, aliæque qualitas, quæ spectato Jure communi non excludit, inhabilem reddat ad Episcopatum, aliæque Prælaturas. ita Gl. finalis hie. Imola n. 5. ubi ajunt, quod consuetudo facit ineligibilem, qui alioquin eligibilis est, dummodo rationalis causa appareat, cur talis inhabilitas speciali Jure decretata sit: sic v. g. in quibusdam Ecclesiis statutum est, ut qui ad Canonicatus Cathedrales, vel Dignitates promouentur, natiuitatem legitimam, non tantum suam, sed etiam ascendentium suorum, per tres aut quatuor generationes ostendere debeant.

CAPITULUM VII.

Joannes.

PARAPHRASIS.

Episcopus Pictaviensis Joannem Clericum, qui in minoribus constitutus uxorem duxerat, compellere volebat ad tonsuram ferendam; de eo apud Innocentium III, questus est Joannes, allegans, quod ex tonsura scandalum inter ipsum, & uxorem generari possit, & quod secundum consuetudinem Regionis, Clerici conjugati, ad tonsuram non compellantur; hoc intellecto mandat Innocentius Episcopo, quandoquidem Clericus conjugatus, etiam si tonsuram ferat, Clericali privilegio gaudere non potest, ut Joanni super Tonsuræ delatione molestiam non inferat, dummodo Ecclesiasticum beneficium non obtineat, cujus ratione tonsuram deferre debeat, alioquin verò, cum ipsum sæcularia negotia tractare oporteat, tonsura ipsius in Ecclesiastici ministerij vituperium redundaret.

Suz-